Nazwa projektu Projekt ustawy o rejestracji i ochronie nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, win lub napojów spirytusowych oraz o produktach tradycyjnych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Rafał Romanowski, Sekretarz Stanu MRiRW **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Magdalena Głodek, Naczelnik, Departament Systemów Jakości, tel. 22/623 22 08, e-mail: magdalena.glodek@minrol.gov.pl	**Data sporządzenia** styczeń 2022 r. **Źródło:** prawo UE **Nr w wykazie prac …….** UC97

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektowanej ustawy jest stworzenie regulacji o oznaczeniach geograficznych obejmującej 3 sektory: produktów rolnych i środków spożywczych, napojów spirytusowych i win.
Obecnie w polskim prawodawstwie istnieją 3 różne ustawy dotyczące oznaczeń geograficznych:
1. ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 224),
2. ustawa o oznaczeniach geograficznych win oraz aromatyzowanych produktów sektora wina (Dz.U. 2019 r. poz. 1534, Dz. U. 2020 r. poz. 425, Dz. U. 2022 poz. 24) oraz
3. ustawa o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz.U. 2020 r. poz. 1419).
Przepisy tych trzech ustaw wymagają zmiany i uspójnienia. Wyodrębnienie oznaczeń geograficznych z ww. ustaw pozwoli na ujednolicenie przepisów oraz ułatwi producentom zrozumienie regulacji dotyczących zasad i trybu rejestracji i ochrony oznaczeń geograficznych w tych trzech obszarach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. *w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych* (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1151/2012", rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 992/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1308/2013" i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/787 z dnia 17 kwietnia 2019 r. *w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylającego rozporządzenie (WE) nr 110/2008* (Dz. Urz. UE L 130 z 17.5.2019, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem 2019/787", państwo członkowskie przeprowadza badanie wniosku o rejestrację nazwy złożonego przez grupę producentów, przed przekazaniem go Komisji Europejskiej. W związku z tym, w celu wykonania obowiązków nałożonych na państwo członkowskie, projekt ustawy określa organy i instytucje właściwe zaangażowane w proces rejestracji nazw oraz określa krajową procedurę badania wniosków o rejestrację nazw. Wnioski o rejestrację nazw składane będą do ministra właściwego ds. rynków rolnych. Po dokonaniu oceny formalnej wnioski o rejestrację ogłaszane będą w dzienniku urzędowym ministra właściwego ds. rynków rolnych i przekazywane Radzie do Spraw Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności, organowi opiniodawczo – doradczemu ministra w celu wydania opinii o spełnianiu przez wniosek wymagań określonych w tytule II i III rozporządzenia nr 1151/2012, podsekcji 2 sekcji 2 rozporządzenia nr 1308/2013 i rozdziale III rozporządzenia 2019/787. Po publikacji w dzienniku urzędowym ministra rozpocznie się etap umożliwienia złożenia ewentualnych sprzeciwów przez inne podmioty zainteresowane, zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia 1151/2012, w przypadku wniosków dotyczących rejestracji nazw produktów rolnych i środków spożywczych, art. 96 ust 3 rozporządzenia nr 1308/2013 w przypadku wniosków dotyczących rejestracji nazw win, art. 24 ust. 6 rozporządzenia 2019/787, w przypadku wniosków dotyczących rejestracji nazw napojów spirytusowych. Wnioski, w przypadku których minister stwierdził zgodność z przepisami rozporządzenia nr 1151/2012 w przypadku produktów rolnych i środków spożywczych, rozporządzenia nr 1308/2013 w przypadku win, rozporządzenia 2019/787 w przypadku napojów spirytusowych, będą przekazywane Komisji Europejskiej. Projektowana procedura badania wniosków o rejestrację oparta została na analogicznej procedurze badania wniosków o rejestrację chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności określonej obecnie w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2021 r.,

poz. 224).

Ponadto, projektowane zmiany mają na celu wdrożenie skutecznej kontroli i zapewnienie nadzoru nad prawidłowym stosowaniem oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych. Obecnie kontrola zgodności w systemie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych odbywa się w oparciu o samokontrolę producenta oraz na zasadzie oceny jakości handlowej. Proponowane rozwiązanie zapewni skuteczne wywiązanie się z obowiązków nałożonych na państwa członkowskie na mocy na mocy ww. rozporządzeń. Rozporządzenia te dają państwom członkowskim możliwość delegowania zadań w zakresie przeprowadzania kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją oznaczeń geograficznych do jednostek certyfikujących. Upoważnione przez ministra właściwego ds. rynków rolnych do działania w ww. zakresie jednostki certyfikujące będą akredytowane zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 29 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. *w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/ 74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/ EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych)* (Dz. Urz. UE L 95 z 7.04.2017, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/625". Upoważnione jednostki certyfikujące będą musiały także zapewnić odpowiednie gwarancje obiektywności i bezstronności oraz dysponować wykwalifikowanym personelem oraz środkami niezbędnymi do wykonywania swoich funkcji. Delegowanie zadań kontrolnych do upoważnionych jednostek certyfikujących oraz pozostawienie nadzoru w kompetencjach Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nie obciąży budżetu państwa, a zapewni płynne funkcjonowanie systemu i skuteczny nadzór państwa.

Stworzenie spójnych zasad, dotyczących oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych, napojów spirytusowych i win, w jednym akcie prawnym umożliwi lepszą kontrolę i egzekwowanie ochrony przysługującej zarejestrowanym w Unii Europejskiej nazwom oraz ułatwi producentom ich zrozumienie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozporządzenie nr 1151/2012, rozporządzenie nr 1308/2013 i rozporządzenie 2019/787 są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich i odnoszą się do wszystkich produktów rolnych, środków spożywczych, win i napojów spirytusowych z oznaczeniami geograficznymi wprowadzanych do obrotu w UE (produkowanych w UE jaki i poza UE), a także do tych produkowanych w UE na eksport. Zgodnie z postanowieniem art. 37 rozporządzenia nr 1151/2012, art. 90 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 *w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549), art. 38 rozporządzenia 2019/787, kontrolę zgodności ze specyfikacją produktu, w odniesieniu do oznaczeń geograficznych produktów pochodzących z UE, przed wprowadzeniem produktu do obrotu, przeprowadza jeden lub większa liczba właściwych organów lub organy kontrolne, działające jako jednostka certyfikująca produkty. Ponadto, wszystkie państwa członkowskie UE, zgodnie z art. 38 rozporządzenia 1151/2012, art. 146 rozporządzenia nr 1308/2013, art. 39 rozporządzenia 2019/787, przeprowadzają kontrole w odniesieniu do stosowania w obrocie oznaczeń geograficznych. Na przykład w Irlandii kontrola i nadzór wyrobu napojów spirytusowych posiadających oznaczenie geograficzne zostały uregulowane w sposób szczegółowy tj. wskazano upoważnione podmioty, zdefiniowano przedmiot kontroli oraz zakres uprawnień upoważnionych podmiotów. We Francji, ocenę zgodności procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych ze specyfikacją dokumentacji technicznej, powierzono prywatnym jednostkom certyfikującym. Organem odpowiedzialnym za nadzór nad systemem kontroli produktów posiadających oznaczenie geograficzne, zatwierdzającym i oceniającym niezależne organy odpowiedzialne za monitorowanie zgodności ich produkcji ze specyfikacją (jednostki certyfikujące), jest INAO (Institut national de l'origine et de la qualité).

Należy również wskazać, że przyjęcie proponowanych regulacji pozwoli na ujednolicenie rozwiązań stosowanych do produktów rolnych i środków spożywczych, win i napojów spirytusowych oraz ujednolicenie kontroli urzędowych w ramach systemów jakości żywności Unii Europejskiej. Ponadto, brak wdrożenia przepisów dotyczących szczegółowego trybu kontroli oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, w przypadku audytu ze strony Komisji Europejskiej, może wiązać się z nałożeniem na Polskę kar finansowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci wytwarzający produkty spożywcze	Ok. 13,8 tys.	GUS	Stosowanie w etykietowaniu produktów rolnych i środków spożywczych nazw zarejestrowanych jako oznaczenia geograficzne jest dobrowolne i pozostaje do decyzji każdego

			producenta, który musi produkować dany produkt zgodnie z jego specyfikacją. W związku z powyższym, kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacjami będą poddawali się tylko producenci zainteresowani wprowadzaniem do obrotu produktów pod nazwą zarejestrowaną jako chroniona nazwa pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne (w odniesieniu do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) lub gwarantowana tradycyjna specjalność. Obecnie w unijnym systemie zarejestrowane są 44 polskie nazwy produktów rolnych i środków spożywczych, w tym: 10 jako chronione nazwy pochodzenia, 24 jako chronione oznaczenia geograficzne i 10 jako gwarantowane tradycyjne specjalności. Objęcie jedną ustawą przepisów dotyczących oznaczeń geograficznych wszystkich sektorów: produktów rolnych i środków spożywczych, win i napojów spirytusowych, pozwoli stworzyć spójne zasady rejestracji i stosowania chronionych nazw, które będą bardziej przyjazne dla producentów i konsumentów.
Handlowcy zajmujących się obrotem artykułami rolno- spożywczymi	Ok. 108 tys. placówek handlowych	GUS oraz opracowanie Fundacji Republikańskiej z 2016 r. (http://www.pih.org.pl/images/dokumenty/FR_Raport-Rynek-detaliczne gi-handlu-spoywczego.pdf)	Jw.
Konsumenci żywności	Ludność kraju 38 139 tys. osób	GUS Biuletyn Statystyczny Nr 11/2021 z 23.12.2021 r.	Bardziej efektywny nadzór nad zarejestrowanymi nazwami obejmującymi produkty ze wszystkich 3 sektorów: produktów rolnych i środków spożywczych, napojów spirytusowych i win, przełoży się na zwiększenie bezpieczeństwa ekonomicznego konsumentów.
Przedsiębiorcy posiadający uprawnienia do wykonywania wyrobu i rozlewu napojów spirytusowych	145	Rejestr działalności w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych	Stosowanie w etykietowaniu napojów spirytusowych nazw zarejestrowanych jako oznaczenia geograficzne jest dobrowolne i pozostaje do decyzji każdego producenta, który musi produkować napój spirytusowy zgodnie z jego specyfikacją. W związku z powyższym, kontroli zgodności ze specyfikacjami będą poddawali się tylko producenci zainteresowani wprowadzaniem do obrotu napojów spirytusowych pod nazwą chronioną jako oznaczenie geograficzne w odniesieniu do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie w unijnym systemie zarejestrowane zostały 2 polskie oznaczenia geograficzne napojów spirytusowych: Polska Wódka /Polish Vodka i Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej/Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass.
Przedsiębiorcy	150	Rejestr	Stosowanie w etykietowaniu win, wytworzonych z winogron

wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich		przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich	pochodzących z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych jest dobrowolne i pozostaje do decyzji każdego producenta, który musi produkować wino zgodnie z jego specyfikacją. W związku z powyższym, kontroli zgodności ze specyfikacjami będą poddawali się tylko producenci zainteresowani wprowadzaniem do obrotu win pod chronioną nazwą w odniesieniu do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie w unijnym systemie brak jest polskich nazw win. Objęcie jedną ustawą przepisów dotyczących oznaczeń geograficznych wszystkich sektorów: produktów rolnych i środków spożywczych, win i napojów spirytusowych, pozwoli stworzyć spójne zasady rejestracji i stosowania chronionych nazw, które będą bardziej przyjazne dla producentów i konsumentów.
Plantatorzy winorośli niebędący producentami wina	300	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	Jw.
Producenci wina z upraw własnych	300	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	Jw.
Upoważnione jednostki certyfikujące	4	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Liczba upoważnionych jednostek certyfikujących będzie uzależniona od zainteresowania producentów produktów rolnych, środków spożywczych, win i napojów spirytusowych systemem oznaczeń geograficznych. W miarę wzrostu rozpoznawalności oznaczeń wśród konsumentów, przewiduje się zwiększenie liczby zainteresowanych producentów i w konsekwencji zwiększenie liczby upoważnionych jednostek działających na tym rynku. W zakresie oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych działają obecnie 4 upoważnione jednostki certyfikujące.
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	1 (Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i 16 wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych)	Inspekcja Jakości Handlowa Artykułów Rolno-Spożywczych	Obecnie Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawuje nadzór nad 4 jednostkami certyfikującymi upoważnionymi w zakresie przeprowadzania kontroli zgodności oraz wydawania, ograniczania, zawieszania i cofania certyfikatów zgodności procesu produkcji ze specyfikacją produktów rolnych i środków spożywczych. Liczba jednostek certyfikujących, nad którymi będzie sprawował nadzór Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, będzie uzależniona od ilości jednostek certyfikujących, które uzyskają upoważnienie od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ilość kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją przeprowadzanych przez wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych będzie uzależniona od ilości wniosków o przeprowadzenie kontroli zgodności złożonych przez producentów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z postanowieniami uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. *Regulamin Pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2016 poz. 1006, z późn. zm.), przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne z następującymi organizacjami pozarządowymi, branżowymi oraz organizacjami zrzeszającymi producentów produktów rolnych, środków spożywczych, win i napojów spirytusowych:
BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o.o., COBICO Sp. z o.o., Family Business Network Poland, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacją Gospodarki Żywnościowej RP, Federacją Konsumentów, Federacją Przedsiębiorców Polskich, Federacją Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP, Federacją Związków Pracodawców-

Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Forum Związków Zawodowych, Fundacją „Agrounia”, Fundacją Firmy Rodzinne, Grupą producencką – „Konsorcjum Producentów i Wytwórców Podpiwka Kujawskiego”, Grupą Producentów Środka Spożywczego „Rogal świętomarciński”, Grupą Producentów Wielkopolskiej Kiełbasy Białej Parzonej, Instytutem "Polskie Pieczywo", Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, Instytutem Biznesu Rodzinnego, Instytutem Gospodarki Rolnej, Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytutem Włókien Naturalnych - Tłocznia Oleju, Izbą Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz. Izba Zbożowo-Paszowa, Izbą Pracodawców Polskich, Izbą Przemysłowo-Handlową Inwestorów w Polsce, Jasielskim Stowarzyszenie Winiarzy, Jurajską Izbą Gospodarczą, Kaszubskim Stowarzyszeniem Producentów Truskawek, Kołobrzeską Grupą Producentów Ryb, Konfederacją LEWIATAN, Kongresem Polskiego Biznesu, Konsorcjum Appolonia, Konsorcjum Producentów „Kołocza śląskiego”, Konsorcjum Producentów „Pierekaczewnika”, Konsorcjum Producentów Kiełbasy Lisieckiej, Krajową Federacją Hodowców Drobiu i Producentów Jaj, Krajową Federacją Producentów Zbóż, Krajową Izbą Gospodarczą „Przemysł Rozlewniczy”, Krajową Izbą Gospodarczą „Przemysłu Spożywczego i Opakowań”, Krajową Izbą Gospodarczą, Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego, Krajową Izbą Producentów Drobiu i Pasz, Krajową Izbą Producentów Ryb, Krajową Radą Drobiarstwa – Izba Gospodarcza, Krajową Radą Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Radą Spółdzielczą, Krajowym Sekretariatem Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, Krajowym Stowarzyszeniem Mleczarzy, Krajowym Stowarzyszeniem Przetwórców Owoców i Warzyw, Krajowym Zrzeszeniem Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowym Związkiem Grup Producentów Owoców i Warzyw, Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza, Krajowym Związkiem Plantatorów Roślin Okopowych, Krajowym Związkiem Pracodawców-Producentów Trzody Chlewnej, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni Spożywców „Społem,” Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich Związkiem Rewizyjnym, Krajowym Związkiem Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, Krzysztofem Gałkowskim - Zakładem Wytłaczania Oleju i Wyrób Kitu, Kurpiowsko-Mazowieckim Związkiem Pszczelarzy w Ostrołęce, Lokalną Grupą Producencką Karpia Zatorskiego, Lokalną Organizacją Turystyczną Ziemi Kaliskiej, Lubelskim Towarzystwem Pszczelniczym, Małopolskim Stowarzyszeniem Winiarzy, Naczelną Organizacją Techniczną, Naczelną Radą Zrzeszeń Handlu i Usług, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Solidarność '80, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”, NSZZ “Solidarność” -Biuro Komisji Krajowej w Warszawie, NSZZ „Solidarność” Komisją Krajową, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Kupców i Drobnej Wytwórczości, Ogólnopolskim Związkiem Producentów Drobiu POLDRÓB, Ogólnopolskim Związkiem Producentów Warzyw, Okręgową Spółdzielnią Mleczarską „TOP - TOMYŚL”, Organizacją Producentów Ryb „Bałtyk”, Organizacją Producentów Ryb Jesiotrowatych, Organizacją Producentów Rybnych Władysławowo, PNG Sp. z o.o., Podlaskim Związkiem Hodowców Bydła, Podlaskim Związkiem Hodowców Trzody Chlewnej, Podlaskim Związkiem Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej, POLBISCO Stowarzyszeniem Polskich Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych, Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polską Federacją Producentów Wina, Polską Federacją Producentów Żywności Związkiem Pracodawców, Polską Izbą Biznesu Żywnościowego, Polską Izbą Gospodarczą Maszyn i Urządzeń Rolniczych, Polską Izbą Handlu, Polską Izbą Makaronu w Ząbkach, Polską Izbą Mleka, Polską Izbą Ogrodniczą, Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego, Polską Izbą Technologii i Wyrobów Naturalnych, Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji, Polską Radą Biznesu, Polski Karp Spółka z o.o. – Organizacja Producentów, Polskim Forum Bezpieczeństwa Żywności, Polskim Instytutem Winorośli i Wina, Polskim Stowarzyszeniem Producentów Oleju, Polskim Stowarzyszeniem Przetwórców Ryb, Polskim Stowarzyszeniem Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”, Polskim Towarzystwem Gospodarczym, Polskim Towarzystwem Rybackim, Polskim Zrzeszeniem Producentów Bydła Mięsnego, Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Gęsi, Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Polskim Związkiem Owczarskim, Polskim Związkiem Pracodawców – Usługodawców Rolnych, Polskim Związkiem Producentów Kukurydzy, Polskim Związkiem Producentów Roślin Zbożowych, Polskim Związkiem Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Polskim Związkiem Pszczelarskim, Polskim Związkiem Zawodowym Rolników, Polskim Związkiem Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Pomorską Organizacją Producentów – Arka, Północnoatlantycką Organizacją Producentów, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, QA Solutions Sp. z o.o., Radą Dialogu Społecznego, Radą Gospodarczą Strefy Wolnego Słowa, Sandomierskim Stowarzyszeniem Winiarzy, Sekretariatem Rolnictwa Komisji

Krajowej NSZZ „Solidarność”, Semco Sp. z o.o. Sp.k., Spółdzielnia Producentów Owoców i Warzyw „Nadwiślanka”, Stowarzyszeniem „Krajową Unia Producentów Soków”, Stowarzyszeniem „Krupnioki Śląskie”, Stowarzyszeniem „Partnerstwo Producentów Cebularza Lubelskiego”, Stowarzyszeniem Czosnek Galicyjski, Stowarzyszeniem Importerów i Dystrybutorów Wina w Polsce, Stowarzyszeniem Inicjatywą Firm Rodzinnych, Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich, Stowarzyszeniem Łącka Droga Owocowa, Stowarzyszeniem Młynarzy Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniem Naukowo - Technicznym Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego, Stowarzyszeniem Naukowo-Technicznym Inżynierów i Techników Rolnictwa, Stowarzyszeniem Polska Wódka – Polish Vodka Association, Stowarzyszeniem Polski Ziemniak z siedzibą w Jadwisinie, Stowarzyszeniem Polskich Dystrybutorów Owoców i Warzyw „Unia Owocowa”, Stowarzyszeniem Producentów Fasoli Tycznej „Piękny Jaś” we Wrzawach, Stowarzyszeniem Producentów Fasoli w Nowym Korczynie, Stowarzyszeniem Producentów Miodu Drahimskiego, Stowarzyszeniem Producentów Miodu Spadziowego z Beskidu Wyspowego, Stowarzyszeniem Producentów Owoców i Warzyw „CUIAVIA”, Stowarzyszeniem Producentów Owoców i Warzyw w Ujanowicach, Stowarzyszeniem Producentów Pomidorów i Ogórków pod Osłonami, Stowarzyszeniem Producentów Produktów Zbożowych, Stowarzyszeniem Producentów Ryb Łososiowatych, Stowarzyszeniem Producentów Skrobi Ziemniaczanej, Stowarzyszeniem Producentów Trzody Chlewnej „Podlasie”, Stowarzyszeniem Regionalnych Browarów Polskich, Stowarzyszeniem Rozwoju Rynku Rybnego, Stowarzyszeniem Rzemieślników Piekarstwa Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniem Rzeźników i Wędliniarzy Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniem Sady Grójeckie, Stowarzyszeniem Samozatrudnieni, Stowarzyszeniem Winiarzy Jury Krakowskiej, Stowarzyszeniem Winiarzy Małopolskiego Przełomu Wisły, Stowarzyszeniem Winiarzy Podkarpacia, Stowarzyszeniem Winnice Doliny Sanu, Stowarzyszeniem Winnice Dolnośląskie, Śląskim Stowarzyszeniem Winiarzy, Tatrzańsko-Beskidzką Spółdzielnią Producentów „Gazdowie” w Leśnicy, Terenowym Kołem Pszczelarzy w Sejnach, Towarzystwem Rozwoju Sadów Karłowych, Unią Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, UNICORN Europejską Unią Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Wojewódzkim Związkiem Pszczelarzy w Rzeszowie, Zakładem Doświadczalno- Dydaktycznym Uprawy Roli i Roślin w Gorzyniu, Zielonogórskim Stowarzyszeniem Winiarskim, Zrzeszeniem Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu, Zrzeszeniem Producentów Sera Korycińskiego, Zrzeszeniem Producentów Ziemniaka w Pile, Zrzeszeniem Rolników i Producentów Indyk Lubuski, Związkiem Gorzelni Polskich, Związkiem Polskich Plantatorów Chmielu, Związkiem Polskich Przetwórców Mleka, Związkiem Polskie Mięso, Związkiem Pracodawców Business Centre Club, Związkiem Pracodawców Klastry Polskie, Związkiem Pracodawców Polska Rada Winiarstwa, Związkiem Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy, Związkiem Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie, Związkiem Pracodawców, Eksporterów i Importerów Produktów Mleczarskich, Związkiem Producentów Cukru, Związkiem Producentów Ryb – Organizacja Producentów, Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Sadowników Rzeczpospolitej Polskiej, Związkiem Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczpospolitej „Solidarni”, Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Marszałek Województwa Lubelskiego, Marszałek Województwa Lubuskiego, Marszałek Województwa Łódzkiego, Marszałek Województwa Małopolskiego, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Marszałek Województwa Opolskiego, Marszałek Województwa Podkarpackiego, Marszałek Województwa Podlaskiego, Marszałek Województwa Pomorskiego, Marszałek Województwa Śląskiego, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego.

Projekt ustawy wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Planowany termin przeprowadzenia konsultacji: luty 2022 r.
Na konsultacje projektu przewidziano 30 dni.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Budżet państwa
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektu nie wpłynie na wydatki sektora finansów publicznych. Zmiany wprowadzone projektowaną ustawą mają przede wszystkim charakter techniczny i nie wprowadzają istotnych zmian, z punktu widzenia sektora finansów publicznych, w odniesieniu do stanu obecnego. W ustawie łączy się 3 sektory oznaczeń geograficznych: produktów rolnych i środków spożywczych, napojów spirytusowych i win. Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych prowadzi już nadzór nad upoważnionymi jednostkami certyfikującymi przeprowadzającymi kontrolę zgodności produktów rolnych i środków spożywczych zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności oraz jednostkami certyfikującymi upoważnionymi do działania w ramach systemu rolnictwo ekologiczne. Dlatego też objęcie nadzorem kolejnych sektorów nastąpi w ramach limitu właściwego dostępu i będzie wymagało od Inspekcji głównie dostosowania istniejących już procedur. Polska jest zobowiązana do ochrony oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych oraz oznaczeń geograficznych win i napojów spirytusowych. Wprowadzone w projekcie ustawy kary mają na celu dyscyplinowanie producentów używających oznaczeń geograficznych niezgodnie z prawem. W związku z wprowadzeniem regulacji dotyczącej nakładania na jednostki certyfikujące kar pieniężnych wejście w życie projektu nie wpłynie znacznie na dochody budżetu państwa. Przyjmuje się, że ze względu na fakt, że w sektor zaangażowane są na ogół małe i mikro przedsiębiorstwa, a skala naruszeń jest na ogół niewielka, z wymierzania kar pieniężnych dochód budżetu państwa będzie stanowił ok. 6 tys. zł rocznie. Najczęściej stosowaną sankcją jest nakaz zmiany oznakowania oraz wycofanie towaru z rynku. Z kar nakładanych na jednostki certyfikujące, bazując na doświadczeniu z sektora rolnictwa ekologicznego, dochód budżetu państwa wyniesie rocznie ok. 1 tys. zł.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz							

2020 r.)	gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przedsiębiorcy nie odczują negatywnych skutków wejścia w życie zmian (kontrola zgodności produkcji artykułu rolno-spożywczego ze specyfikacją, nie będzie stanowiła dużego obciążenia dla producenta, gdyż odbywać się będzie raz lub dwa razy w roku). Kontroli zgodności będą poddawały się tylko podmioty chcące używać zarejestrowanego oznaczenia geograficznego w obrocie.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	jw.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Dla konsumentów - oznakowanie żywności gwarantujące potwierdzoną wysoką jakość produktów, a tym samym poprawa rozpoznawalności tej żywności oraz podniesienie świadomości konsumentów na temat jakości żywności
	sytuacja ekonomiczna i społeczna rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych	jw.
Niemierzalne		
	producenci artykułów rolno-spożywczych z oznaczeniami geograficznymi	Dla producentów artykułów rolno-spożywczych z oznaczeniami geograficznymi, wejście zmian może pozytywnie wpłynąć na odbiór marki przez konsumentów. Uwzględniając zwiększenie rozpoznawalności oznaczeń geograficznych i świadomości konsumentów dotyczących pochodzenia produktów, można założyć, że zwiększy się również świadomość dotycząca produktów rolnych i środków spożywczych oznakowanych jako ChNP, ChOG lub GTS oraz innych systemów jakości.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty kontroli produktów rolnych, środków spożywczych, napojów spirytusowych i win będą, zgodnie z art. 37 ust 1 rozporządzenia 1151/2012, art. 15 ust. 6 rozporządzenia 2019/34, art. 38 ust. 2 rozporządzenia 2019/787, ponoszone przez producentów, ich sytuacja nie ulegnie zmianie. W chwili obecnej nie można wskazać poziomu kosztów kontroli ponoszonych przez producentów. Z braku uregulowania prawnego kwestii prowadzenia kontroli zgodności napojów spirytusowych ze specyfikacją, producenci, którzy chcą w obrocie wykorzystywać oznaczenia geograficzne napojów spirytusowych mogą poddawać się ewentualnie ocenie jakości zgodnie z przepisami o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Rozwiązanie takie jest niesatysfakcjonujące, ponieważ kontrola zgodności wymaga sprawdzenia przestrzegania całości procesu produkcyjnego, od pozyskania surowców do kontroli specyficznych właściwości gotowego napoju spirytusowego. Kontrola zgodności może być przeprowadzana raz w roku. Ocena jakości natomiast wykonywana jest tylko i wyłącznie w odniesieniu do danej, gotowej partii wyrobu. Ponadto, wskazanie możliwych kosztów kontroli wyłącznie w oparciu o doświadczenia z sektora rolno-spożywczego obarczone byłoby błędem, gdyż koszty wahają się tam od 200 do 1000 zł i są uzależnione od zapisów specyfikacji i czasu trwania kontroli.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Zwiększenie liczby procedur związane jest z koniecznością objęcia nadzorem jednostek certyfikujących (upoważnionych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do przeprowadzania kontroli zgodności oraz wydawania, ograniczania, zawieszania i cofania certyfikatów zgodności wydanych producentom produkującym wina i napoje spirytusowe z oznaczeniami geograficznymi) przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz producentów wytwarzających wina i napoje spirytusowe z oznaczeniami geograficznymi przez wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub upoważnione jednostki certyfikujące. Nadzór odbywać się będzie analogicznie jak dotychczasowy nadzór w przypadku oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych.

9. Wpływ na rynek pracy

Nie przewiduje się wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projekt ustawy nakłada na określone organy i jednostki konkretne zadania, które będą realizowane zgodnie z terminami określonymi w tym projekcie. Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia. Po wejściu w życie projektowanej ustawy, wszyscy producenci wytwarzający produkty z oznaczeniami geograficznymi, będą mogli zgłosić się z wnioskiem, do wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, o przeprowadzenie kontroli zgodności. Do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy taką możliwość mają wyłącznie producenci produktów rolnych i środków spożywczych. Również od tego momentu jednostki certyfikujące będą mogły wystąpić do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o upoważnienie w zakresie obejmującym: przeprowadzanie kontroli zgodności oraz wydawanie, ograniczanie, zawieszanie i cofanie certyfikatów zgodności win i napojów spirytusowych zarejestrowanych w UE. Do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, jednostki certyfikujące mają taką możliwość wyłącznie w zakresie kontroli i certyfikacji produktów rolnych i środków spożywczych zarejestrowanych w UE. Po uzyskaniu upoważnienia jednostki certyfikujące będą mogły obejmować kontrolą producentów produktów zarejestrowanych w Unii Europejskiej oraz będą zobligowane do przekazywania informacji, o których mowa w ustawie, Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, który to będzie sprawowałam nad nimi nadzór.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu nastąpi 5 lat po wdrożeniu. Miernikiem będzie liczba certyfikatów i świadectw jakości wydanych w ramach poszczególnych systemów jakości żywności, liczba producentów stosujących oznaczenia geograficzne oraz badanie rynku dotyczące rozpoznawalności tych oznaczeń wśród konsumentów. W związku z tym, że projekt ustawy ma charakter kompetencyjny nie przewiduje się przedstawienia wyników ewaluacji w OSR ex-post.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)